

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4784/2022
09.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., село ..., чији је пуномоћник Стефан Ђорђевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, чији је заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2027/22 од 13.07.2022. године, у седници одржаној 09.02.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2027/22 од 13.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2604/20 од 05.10.2021. године, првим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужена обавезана да му исплати износ од 54.344,00 динара на име неисплаћене јубиларне награде са законском затезном каматом од 15.06.2018. године до исплате. Другим ставом изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 90.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2027/22 од 13.07.2022. године, првим ставом изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се тужена обавезе да тужиоцу на име неисплаћене јубиларне награде исплати износ од 54.344,00 динара са законском затезном каматом од 15.06.2018. године до исплате. Другим ставом изреке, преиначено је решење садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиоца којим је тражио да му тужена на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 90.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Трећим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 79.500,00 динара. Четвртим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другостепеном поступку тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду сходно члану 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У постуку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је до 14.05.2008. године био запослен у привременим институцијама Косова и Метохије, у Казнено-поправном дому у Липљану, а од 15.05.2008. године преузет је у Управу за извршење заводских санкција, решењем Министарства правде број 112-01-137/93/2008-03 донетим дана 29.04.2008. године. Из уверења РФ ПИО од 25.06.2021. године следи да је тужилац у радном односу у Министарству правде до 25.04.2014. године, а да од 26.04.2014. године ради у Министарству правде и државне управе. Дана 15.05.2018. године тужилац је навршио десет година непрекидног рада у органу државне управе, али се туженој није обраћао за исплату јубиларне награде.

Првостепени суд је применом члана 120. Закона о раду и члана 44. Посебног колективног уговора за државне органе оценио да тужиоцу припада јубиларна награда у висини просечне нето зараде по запосленом у РС према подацима органа надлежног за послове статистике за последњи месец у претходној календарској години. У образложењу своје одлуке је указао да је у спровођењу закључка Владе РС од 17.04.2008. године, тужена која је тужиоца преузела из привремених институција КиМ, истог била дужна да распореди на одређене послове и да му тиме омогући обављање фактичког рада са свим правима из радног односа.

Прихватајући утврђено чињенично стање као правилно и потпуно утврђено, другостепени суд је првостепену пресуду преиначио и тужбени захтев одбио, са образложењем да је материјално право погрешно примењено, јер у одсуству захтева упућеног надлежном функционеру у органу тужене, односно код пропуштања спровођења управног поступка и управног спора, сходно члану 140-143. Закона о државним службеницима, нема основа за усвајање тужбеног захтева.

Разматрајући правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је оценио да ревизијски наводи нису основани.

Права и обавезе државних службеника регулисана су Законом о државним службеницима („Службени гласник РС“ број 79/05 са изменама и допунама), а поступак заштите тих права регулисан је чланом 140. став 1. Закона, према коме је одлучивање поверено непосредном руководиоцу, против чијег решења је сходно члану 142. Закона достављена жалба. Према члану 140. став 4. Закона при одлучивању о правима и дужностима државних службеника примењује се закон којим се уређује општи управни поступак.

Како према члану 105. став 3. Закона о раду јубиларна награда спада у потраживања која се не сматрају зарадом, код пропуштања спровођења процедуре предвиђене цитираним одредбама Закона о државним службеницима, тужилац би правну заштиту у парничном поступку могао остварити само применом члана 172.

ЗОО, да је тражена исплата јубиларне награде незаконитим или неправилним радом надлежног органа тужене тужиоцу ускраћена.

Одредбом члана 120. став 1. тачка 1. Закон о раду („Службени гласник РС“ број 24/2005...95/18), прописано је да општим актом, односно уговором о раду може да се утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ.

Према одредби члана 44. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“ број 25/15...34/18) запослени има право на јубиларну новчану награду у висини месечне просечне зараде без пореза и доприноса по запосленом у Републици Србији, према објављеном податку органа надлежног за послове статистике за последњи месец у претходној календарској години у односу на календарску годину у којој се јубиларна награда остварује, с тим што се висина новчане награде увећава за 25% при сваком наредном остваривању тог права, тако да се исплаћује и то под тачком 1) за десет година рада у радном односу – у висини месечне просечне зараде без пореза и доприноса.

Право на јубиларну новчану награду запослени остварује радом у радном односу. У конкретном случају, тужилац након преузимања из привремених институција на Косову и Метохији на рад у Управу за извршење заводских санкција почев од 15.05.2008. године, није био радно ангажован из чега следи да није у могућности да оствари право на јубиларну награду. Посебан колективни уговор за државне органе то право предвиђа за године рада проведене у радном односу у државном органу, а тужилац од дана преузимања 15.05.2008. године није радио.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да му право на јубиларну награду припада као лицу које је у радном односу код послодавца, јер услов за исплату јубиларне награде није распоређеност на рад запосленог. Супротно наводима ревизије, одредба члана 44. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“ број 25/15...34/18) јасно и недвосмислено прописује право запосленог на јубиларну новчану награду у висини просечне месечне зараде без пореза и доприноса по запосленом у Републици Србији према објављеном податку органа надлежног за послове статистике за последњи месец у претходној календарској години у односу на календарску годину у којој се јубиларна награда остварује, тако да се исплаћује под тачком 1. за 10 година рада у радном односу у висини просечне месечне зараде без пореза и доприноса. Дакле, није довољно да запослени буде у радном односу код послодавца, јер би се у том случају право на исплату јубиларне новчане награде везивало само за радни однос, већ је поред радног односа потребно, односно законом прописано, да запослени и ради, а то овде није случај, јер тужилац није радио у периоду за који захтева исплату јубиларне награде. Преузимање на основу Закључка Владе не подразумева остваривање свих права из радног односа, што јасно произлази из садржаја Закључка којим је одређен само фиксни износ плате, без обрачунавања минулог рада. С тим у вези, ревидент неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је правилном применом одредбе члана 153. став 1, 154. и 165. став 2. ЗПП.

На основу дате правне аргументације, сходно члану 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић